

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej

Cena prenumeraty:
Wiosennie Mk. 1300
na prowincji „ 1700
Zagranicą „ 3000
Za odosłanie do-
ciera się miesięcznie
100 Mk.

Każda nowa podwyżka
obowiązuje już przy
egzemplarzu od dnia zmi-
ny cen bez uprzedniego
zawiadomienia.

Administracja otwarta od g. 9 rano
do 7 wieczorem.

Redaktor przyjmuje we wtorek i piątek
od 6 — 7 wieczorem.

Sekretariat Redakcji otwarty dla
północy od 6—8 wiecz. codziennie.

Recepty dla nadających się do druku Redakcji
nie gwarantujemy.

Artykuły bez oznaczenia honorarium uważamy
za bezpłatne.

CENA OGŁOSZENI:
Przed tekstem mk. 200 —
w tekście mk. 350 — rekla-
my mk. 200 — nekrologi
mk. 100 — komunikaty
mk. 120, z wyjątkiem mk. 75
za pierwszą komparację
jednotamowy.

Ogłoszenia drobne 20 mk.
za wyraz, dla poszuki-
jących pracy oraz zagubio-
ne dokumenty mk. 15.
Ogłoszenia zamiejscowe o
50 proc. drożej. — Zagra-
niczne 100 proc. drożej.
Ogłoszenia nadawane o
g. 6 wiecz. 50 proc. drożej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8.

TELEFON № 32.

Konto czekowe P. K. O. 60.143.

Prenumeratę i ogłoszenia dla pisma „Praca” przyjmuje Biuro pism A. Zatorski, w Pabjanicach, Zamkowa Nr. 15.

Sytuacja na Bliskim Wschodzie niewyjaśniona.

Nowe ultimatum angielskie.

LONDYN, 1. (PAT.) „Daily Mail” donosi z Konstantynopola, że gen. Harrington wysłał w dniu dzisiejszym do Kemala baszy nowe pismo, w którym żąda wycofania wojsk tureckich ze strefy neutralnej, przyczem daje do zrozumienia, że dopóki to rozporządzenie nie zostanie wykonane, dopóty nie może być mowa o rozpoczęciu konferencji pokojowej.

Konferencje z Kemal Paszą.

ADONA, 1. (PAT.) Według doniesień z Angory ma się odbyć w Mudani konferencja pomiędzy Kemal paszą a generałami: angielskim, francuskim, włoskim i greckim.

LONDYN, 1. (PAT.) Gabinet angielski po otrzymaniu raportu o przebiegu spotkania Francina Bouilona a Kemal paszą, zebrał się na posiedzeniu wieczornem, na którym omawiano otrzymany raport.

LONDYN, 1. (PAT.) Donoszą z Konstantynopola, że gen. Harrington udał się do Mudani w celu odbycia konferencji z Kemal paszą.

Warunki Turcji.

WIEN, 1. (PAT.) „Neue Freie Presse”: Donoszą z kół nacjonalistycznych z Konstantynopola, że odpowiedź tureckiego zgromadzenia narodowego na notę rządów koalicji będzie obejmowała następujące punkty:

- 1) Zgody na obsadzenie przez rząd angielski punktów strategicznych Tracji;
- 2) Wojska angielskie zaprzestaną przygotowań i ruchów wojskowych;
- 3) Obsadzenie Tracji przez wojska kemalistyczne nastąpić winno przed zebraniem się konferencji;
- 4) Turcja zastrzega sobie dyskusję nad warunkami pokojowymi sprzymierzonych;
- 5) Turcja sprzeciwia się demilitaryzacji Bosforu i morza Marmara, natomiast nie sprzeciwia się demilitaryzacji Dardaneli;
- 6) Rosja i inne państwa położone nad morzem Czarnym będą dopuszczone do konferencji na tych samych warunkach co Rumunia i Turcja. Jeżeli powyższe warunki zostaną przyjęte, w takim razie Angora weźmie udział w konferencji.

Ponieważ gen. Harrington posiada pełnomocnictwo, jest przeto nadzieją, że projektowana konferencja będzie mogła się odbyć.

W kołach tureckich przypuszczają, że konferencja pokojowa mogłaby się zebrać 15 października. Franklin Bouillon zaniechał zamiaru udania się do Angory, natomiast uda się do Konstantynopola na pokładzie krążownika „Metz”.

Anglicy w Konstantynopolu.

RZYM, 1. (PAT.) „Courier della Sera” donosi z Konstantynopola, że coraz to nowe okręty angielskie wysadzają wojska. Przez ulicę Tera przeciągała świeżo przybyłe oddziały angielskie. Korespondent dziennika włoskiego był w Czanaku, który jest głównym punktem zbornym wojsk angielskich.

Angielska kawaleria posunęła się do miejscowości Ezin, gdzie natchnęła się na kawalerię turecką. Starcie zdawało się być nieuniknione. Jednakże Anglicy uniknęli go, cofając się. Dardanele i morze Marmara oświetlone są w nocy reflektorami angielskich okrętów wojennych. Niebezpieczeństwo konfliktu jest tem większe, że Kemal pasza i rząd angielski odrzucają propozycję rozejmu, dopóki wojska greckie nie opuszczą Tracji.

Grecy mają w Tracji 10 dywizyj.

Co mówi Venizelos?

LONDYN, 1. (PAT.) W rozmowie z dziennikarzami Venizelos oświadczył, że zanim odpowie rządowi Aten na skierowane do niego pismo, aby reprezentował Grecję u rządów mocarstw, musi przedtem zapoznać się ze sprawą Grecji. Jak tylko przybędzie do Paryża natychmiast odbędzie konferencję z premierem francuskim.

Jeszcze głosy prasy francuskiej.

PARYŻ, 1. (PAT.) Omawiając sytuację na Bliskim Wschodzie prasy francuska jednomyślnie pochwała pojednawcze usiłowania Poincarégo, przyczem zgodną jest co do tego, że należy doraźnie Kemalowi umiarkowanie w poszanowaniu strefy neutralnej, zgodnie z notą sprzymierzonych z d. 23 września, w przeciwnym razie — mówi „Petit Parisien” — Francja byłaby zmuszona cofnąć koncepcję przyrzeczoną w sprawie Tracji i Adrianopola, jakkolwiek nie myśli wcale cofać danych zobowiązań. Prasa francuska jest zdania, że najlepszym rozwiązaniem obecnej sytuacji byłoby obojętne cofnięcie wojsk zarówno kemalistycznych jak i angielskich.

Zabiegi Poincarégo.

PARYŻ, 1. Poincaré zaniechał projektowanej podróży do Wogezów, zmuszony śledzić wypadki na Bliskim Wschodzie. Dzisiaj Poincaré w dalszym ciągu prowadził akcję pojednania pomiędzy Anglią a Angorą. Wysłał on do Francina Bouilona depeszę z zaleceniem, ażeby usiłował przyspieszyć odpowiedź Kemal paszy na propozycję sprzymierzonych. Francuskie koła kompetentne zwracają uwagę na to, że uchwała sprzymierzonych z dn. 23-IX-tęgo przewiduje wyłączenie tylko akcji dyplomatycznej, i że Poincaré podczas ostatniej konferencji podkreślił, że Francja nie wysła przeciwko Turcji ani jednego żołnierza.

Raport o intencjach Kema'a.

PARYŻ, 1. (PAT.) Wczoraj Poincaré przyjął ambasadora greckiego i włoskiego. Według informacji „Journala”, premier francuski zakomunikował ambasadorom treść depeszy od Francina Bouilona, prosząc ich o przekazanie im informacji swoim rządów. Francini Bo-

uillon w swej depeszy donosi, że Kemal pasza jest ożywiony jaknajbardziej pojednawczo w stosunku do sprzymierzonych i że jest gotów niezwłocznie przystąpić do omówienia warunków do zawieszenia broni. Poza tem Kemal pasza jest też gotów prosić parlament angielski o przyjęcie propozycji sprzymierzonych. Pan Bouillon dodaje jeszcze, że Turcja skłonna jest zgodzić się na okupację Tracji przez kontyngent wojsk sprzymierzonych, do chwili zakończenia konferencji pokojowej.

Pewne uspokojenie.

LEAFIELD, 1. (PAT.) Pol. Radio. Sytuacja w sprawie Bliskiego Wschodu uległa znacznemu odprężeniu. W angielskich kołach politycznych wyrażają zadowolenie z tego powodu, że wojska tureckie w strefie neutralnej nie ujawniają żadnych agresywnych tendencji. Jest nadzieja, że z chwilą rozpoczęcia konferencji w Mudani, wszelkie trudności jakie dotychczas powstałyby załatwione zostaną pomyślnie. Gabinet angielski udzielił gen. Harringtonowi pełnych pełnomocnictw. Prasa angielska gorąco pochwała rozprawę i umiarkowanie gen. Harringtona, jakie ujawnił on podczas okresu ostatnich rokowań.

Śladami Wilnsia.

ATENY, 1. (PAT.) Król Konstantyn z rodziną udał się na wyspę Korfu a stamtąd udaje się do Włoch. Miejscem dłuższego pobytu króla greckiego wraz z rodziną będzie prawdopodobnie Palermo.

Sprostowanie o rzekomych rozruchach w Jugosławii.

WARSZAWA, 1. (PAT.) Wobec wiadomości o rzekomej rewolucji w Belgradzie i rozruchach w Jugosławii, poselstwo serbów i kroatów, kategorycznie zaprzecza wszystkim tym wiadomościom jako z gruntu fałszywym i wrogim, a tendencyjnie rozsiewanym w związku z kwestią Bliskiego Wschodu.

BUDAPESZT, 1. (PAT.) Wobec ukazania się w niektórych dziennikach węgierskich wiadomości o zamordowaniu króla Jugosławii, półrządowa agencja telegraficzna węgierska natychmiast poprzecza zdemonstrować powyższe nieprawdziwe wiadomości.

Przeciw napływowi cudzoziemców do Berlina.

BORDEAUX, 1. (PAT.) Pol. Radio. Jak donoszą z Berlina, wydane zostały nowe przepisy co do wydawania wiz na przyjazd do Niemiec. Konsulaty niemieckie mają udzielać wiz przy zachowaniu jaknajwiększych ostrożności, przyczem cudzoziemcy winni podać cel podróży. Udzielanie wiz ma być odmawiane zwłaszcza tym cudzoziemcom, którzyby pragnęli przyjechać zwabieni niskim poziomem kosztów utrzymania, w związku ze spadkiem waluty.

Ostatnie posiedzenie plenarne Rady Ligi Narodów.

GENEWA, 1. (PAT.) W sobotę po południu odbyło się ostatnie posiedzenie plenarne Zgromadzenia Ligi. Lord Balfour w imieniu Rady Ligi oświadczył, że prace Ligi w przedmiocie kredytu dla Austrii nie zostały zakończone, jakkolwiek sprawa posunęła się naprzód. Cztery państwa zobowiązały się dać 80 proc. gwarancji wymaganych przez kapitalistów przed udzie-

leniem pożyczki Austrii. Pozostałe 20 procent będą, zdaniem sprawozdawcy, również pokryte. Finanse Austrii będą ściśle kontrolowane w przeciągu dwu lat. Protokół będzie spisany pod egidą Ligi Narodów w sposób gwarantujący suwerenność Austrii.

Sprawy Austrii w Radzie Ligi.

GENEWA, 1. (PAT.) Na ostatnim generalnym posiedzeniu Ligi w końcu dyskusji nad sprawą Austrii, lord Robert Cecil skierował pod adresem referenta sprawy Austrii lorda Balfoura pytanie, czy w razie niepowodzenia rokowań Rada Ligi opublikuje komplet ekspozycji z przeprowadzonych rokowań oraz wszystkie dokumenty ich dotyczące. Lord Balfour odpowiedział twierdząco, poczem Bourgeois oświadczył, że wobec budzącego niewiarę pytania lorda Cecila, może zaświadczyć, iż negocjacje sprawy Austrii mają wszelkie szanse powodzenia. Poczem posiedzenie zamknięto, a zarazem zamknięto trzecią sesję Zgromadzenia Ligi Narodów.

Telegramy sportowe.

POZNAN, 1. (PAT.) Dzisiejsze zawody piłki nożnej pomiędzy „Ostrówią” (Ostrów) a „Stellą” (Gniezno) zakończyły się wynikiem 1:0, a pomiędzy reprezentacją D. O. K. Poznań i D. O. K. Pomorze 7:0 (3:0) na korzyść Poznania.

TORUN, 1. (PAT.) Dzisiejsze zawody piłki nożnej między toruńskim klubem sportowym „Sokoła” a drużyną artylerji DOK. IV Łódź, zakończyły się wynikiem 3:1 na korzyść „Sokoła”.

ZAGRZEB, 1. (PAT.) Mecz Jugosławia-Polska zakończył się wynikiem 3:1 na korzyść Polski.

Walka z antypaństwowymi zamachami we Wsch. Galicji.

WARSZAWA, 30. (AW). W związku z coraz liczniej zdarzającymi się wypadkami zbrodnego podpalania stert ze zbożem i sianem i zabudowań w województwach stanisławowskim, tarnopolskim i lwowskim, oraz wobec wypadków sabotażowych w obrębie tych województw środków komunikacyjnych i zamachów na przedstawicieli policji, dyrektor departamentu publicznego w ministerstwie spraw wewnętrznych p. Urbanowicz zakomunikował przedstawicielom „Agencji Wschodniej”, co następuje: Znaczną część wypadków wymienionych zbrodni w obrębie trzech województw wschodnich należy tłumaczyć przede wszystkim działalnością agitatorów komunistycznych. Pewne znaczenie ma również porozumiewanie się oraz współdziałanie z emisariuszami bolszewickimi niektórych szowinistycznych rasistowskich imperialistycznych kół przez warstwę emigracji ruskiej, przebywającej poza granicami państwa polskiego.

Władze lokalne i centralne zajęły się nader energicznie tą sprawą, wydając szereg potrzebnych zarządzeń. Przypomina o sądownym postępowaniu doraźnym, stosowanym w wypadkach dokonania zbrodni, do których mowa. Rozszerzono na wniosek rządu ustawę o postępowaniu doraźnym, wydano jak najbardziej stanowcze polecenia policji państwowej, mającej na celu wykrycie sprawców i poddanie ich sądom doraźnym, wreszcie wzmocniono i odpowiednio rozlokowano siły wykonawcze służby bezpieczeństwa, oraz pociągnięto gminy do współdziałania w pracy nad zapewnieniem bezpieczeństwa w obrębie tych terytorjów.

W razie, gdyby środki powyższe okazały się niewystarczające dla zlikwidowania, szkodliwej dla mienia i życia ludności miejscowej, akcji, prowadzonej przez nastanych i ispirowanych z poza granic państwa terrorystów, władze miejscowe będą wyposażone w jeszcze dalej idące uprawnienia.

Nie potrzeba dodawać, że winni uprawiania akcji zbrodniczej będą ukarani z całą surowością prawa do kary śmierci włącznie.

Zażalenia wyborcze.

WARSZAWA, 1. (A.W.) Sąd najwyższy otrzymał już kilka zażaleń w sprawach wyborczych. Wśród zażaleń są skargi o nieuwzględnienie na listach wyborczych: skargi komisji wyborczej z powodu umieszczenia na listach wyborczych osób nie mających do tego prawa i t. p. Sąd najwyższy sprawy te rozstrzygnął na t. zw. posiedzeniach porządkowych. Zaznaczyć należy, że dotychczas Sąd najwyższy nie otrzymał ani jednego zażalenia w sprawach zasadniczych.

WARSZAWA, 1. (A.W.) Na okres wyborczy została w Sądzie najwyższym utworzona specjalna komisja, która wydaje orzeczenia w sprawach, związanych z wyborami. Komisja ta składa się z prezesów i sędziów wszystkich izb.

WARSZAWA, 30. (A.W.) Najważniejsze orzeczenia Sądu najwyższego w sprawach wyborczych będą wydrukowane w specjalnych zeszytach, podobnie jak to uczyniono z orzeczeniami w sprawie wyborów w roku 1919.

W sprawie odszkodowań.

BERLIN, 1-go (PAT) Dnia 6 października przybędzie tu dyrektor francuskiego urzędu wyrównawczego oraz dyrektor takiegoż urzędu angielskiego. Narady delegatów z rządem niemieckim będą dotyczyły płatnych już rat wyrównawczych oraz przyszłych rat w wysokości 18 milionów mk. w złocie.

Japonia ku uznaniu rządu sowieckiego.

MOSKWA, 1. (PAT) Z Czyty donoszą: Według doniesienia dziennika japońskiego „Nishi-Nishi” delegat japoński zaproponował rządowi swemu, ażeby uznał połączoną delegację rosyjską, reprezentującą całą Rosję sowiecką, a następnie ażeby przystąpił z nią do rokowań nad problemem Dalekiego Wschodu. Według dziennika jest to pierwszy krok na drodze uznania Rosji sowieckiej de jure przez Japonię.

Wyrok w sprawie Kaina Kapoty.

(Główny oskarżony otrzymał 8 lat więzienia).

WARSZAWA, 1. Znany w Łodzi i tu grasujący komunisto-szpieg Kain Kapota, o procesie którego donosiła „Praca” wczoraj, otrzymał 8 lat ciężkiego więzienia.

Panna Liba Jacobsonówna potrafiła udowodnić, iż do komunistów nie należy i tylko za posługiwanie się fałszywym dowodem osobistym skazana została na 6 miesięcy więzienia.

Przesiedziała ona do wyroku 14 miesięcy — karę więc już odbyła.

Trzeciego oskarżonego uwolniono.

Napad zbrojny w Siecieńskim.

(Od wł. korespondenta „Pracy”).

27 bm., o godz. 12 w nocy, na drodze z Łosic do Nemojek, 4 uzbrojonych w karabiny i rewolwery bandytów napadło na jadących na trzech wozach 18 handlarzy. Bandyci wystrzelili kilkakrotnie na postrach, następnie steroryzowali jadących i zrabowali u wszystkich handlarzy ogółem z grą 2 miliony mk., poczem zawrócili jadących do Łosic, sami zaś zbiegli do pobliskiego lasu.

W trzy dni później dwóch rabusiów aresztowano na jarmarku w Łosicach. Są to młodzi ludzie, synowie włościan wsi Zbuczyn, pow. Siedleckiego.

Dziewięć milionów kary na paskarzy.

(Należy to samo stosować i w Łodzi).

WARSZAWA, 1. Oddział walki z lichwą komisariatu rządu w Warszawie skazał w dniu 27 bm. za nieujawnienie cen, sprzedaż po cenach wyższych, brak rachunków i t. p. przestępstwa paskarskie cały szereg właścicieli sklepów.

Po milionie marek kary zapłaci 5 paskarzy, po pół miliona 8 paskarzy.

Uspienie w porządku.

LWOW, 1. Lwowski kupiec Dawid Ludmerer doniósł policji, że ubiegłej nocy został w czasie jazdy kolejowej na linii między Tarnowem a Rzeszowem uspijony przez jakiegoś mężczyznę, który jechał z nim z Tarnowa. Skoro się obudził koło Przeworska mężczyzna ów znikł, a wraz z nim zginęła mu podróżna walizka, zawierająca drobniarę wartości przeszło pół miliona mk.

Falsherze polskich paszportów zagranicę.

(Od własnego korespondenta)

WARSZAWA, 1. Policja śledcza tropiła już oddawna sprawców fałszowania paszportów zagranicznych i wiz konsulatów.

Na skutek zarządzeń została wreszcie wyłapana liczna i dobrze zorganizowana szajka fałszerzy.

Oszuści zajądają się już pod kłuczem.

Sumy, pobierane przez szajkę oszustów, dochodziły do 200.000 marek i więcej za paszport. A ilość osób, które padły ofiarą, jest bardzo znaczna.

Ostatnie wiadomości z Warszawy.

(—) Przed tygodniem zecerzy lwowskiej zażądali 50 proc. podwyżki (niedawno temu uzyskali 41 proc.). Pertraktacje z drukarzami trwały do wczoraj. Ostatecznie część właścicieli drukarni oświadczyła gotowość podwyższenia cennika o 15 proc., podczas gdy przedstawiciele pracowników drukarskich w komisji cennikowej zażądali jako minimum podwyżkę 30 proc. Na wypadek niedojścia do porozumienia, jutro o godz. 12 w nocy, zgodnie z powziętą uchwałą, rozpocznie się strajk we wszystkich drukarniach lwowskich.

(—) W Gdańsku strajk robotników portowych został zakończony.

(—) Gdańskie pisma donoszą z Kowna, że w łonie rządu litewskiego rozgrywa się walka o neutralizację Niemna. Obecny premier litewski Galwanaskas oświadczył się za natychmiastowym zastosowaniem neutralności, chcąc w ten sposób pozyskać Francję.

Wiadomości bieżące. Kalendarzyk.

2	Dziś Jaka z Dukli	
	Jutro Aniołów Stróżów	
	Wschód słońca	6 m. 10
	Zachód	6 m. 51
Poniedziałek	Wschód księżycy	1 m. 07
	Zachód	3 m. 32

— Walka z pijanym. Za ukazywanie się w stanie nietrzeźwym w miejscu publicznym i wywoływanie zbiegowiska, pociągnięto do odpowiedzialności: Pinkusa Czelhotę (Konstantynowska 28), Gerszona Eksteina (Pod-

rzeczna 6), Moszka Wilczko (Pomorska 4), Franciszka Siemińskiego (Bazarska 10), Edwarda Paradowskiego (Zawadzka 88), Stefana Marjańskiego (Wierzbowa 20), Ferdynanda Petscholda (Główna 8), Annę Makowską (Ogrodowa 28), Ignacego, Józefa Sk niecznych (Suwalska 10), Stanisława Ogórka, Ludwika i Daniela Klajdów (Pańska 44), Jana Padra (Ruda Pabjanicka), Franciszka Szalpowskiego (Lipowa 16), Andrzeja Basko Władysława Baraksa (Petersburska 6), i Rudolfa Bekera (Nowo-Zarawska 13). bip.

— Powóz pod tramwajem. Przy ulicy Napiórkowskiej 32, powóz, wyjeżdżający z ulicy Słowiańskiej na ulicę Napiórkowską, wpadł pod tramwaj, przy czym u powozu rozbite zostały 3 koła. Wypadków z ludźmi nie było. (bip)

— Nagłe zasłabnięcie. Zamieszkały przy ulicy Piotrkowskiej 10, Lucjan Lipiński u zbiegu ulic Piotrkowskiej i Główniej zasłabł nagle. Pogotowie udzieliło mu pierwszej pomocy. (bip)

— Nielegalna sprzedaż wódki. Za nielegalną sprzedaż wódki spisano protokół na Jana Bernastajna (Brzezińska 17), Tadeusza Dmuchowskiego (Szosa Brzezińska 24) i na Konstantyna Wudel (Pomorska 150).

— Zamach samobójczy. Zamieszkała przy ul. Granitowej nr. 11 Zofia Pawlak zameldowała w XII komisariacie P. P., że ojciec jej Józef Pawlak lat 50 ustrzelił się z pistoletu. Zauważony lekarz pogotowia po udzieleniu desperatowi pierwszej pomocy, pozostawił go na miejscu. bip.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Miejski, Cegielniana 53.

Dziś, w poniedziałek, Teatr Miejski daje dla zreszt. „R. ztwór prof. Pyta” — kapitalna komedia B. Winawera. We wtorek dnia 3 b. m. „N. n.” — nastrojowy dramat L. Kampha. W czwartek premiera arcydzieła J. Korzeniowskiego, komedia świetlna ilustrująca czasy „Króla” — p. t. „Wasy i peruka”.

Komunikat.

Komenda Okręgowa Policji Państwowej w Łodzi ogłasza, że dnem 1 października r. b. opłaty na rzecz kosztów utrzymania Biura Adresowego w m. Łodzi będą pobierane w następującej wysokości:

50 mk. za jeden blankiet zameldunkowy lub wymeldunkowy i 50 mk. za jedną informację o adresie.

CONAN DOYLE.

Pusty dom.

Wiosną r. 1894, cały Londyn był zaciekawiony, a świat modny oburzony, zamordowaniem pana Ronalda Adaira, dokonaniem w okolicznościach zupełnie niezwykłych i niezrozumiałych.

Publiczność wiedziała te szczegóły zbrodni, które wyszły na jaw podczas śledztwa policyjnego, lecz innych faktów, narazie, nie uznano za stosowne ujawniać. Teraz dopiero, po latach blisko dziesięciu, wolno mi dać ogień, których dotąd brak było do całości tego szczególnego łańcucha.

Zbrodnia była sama przez się interesująca, lecz zajęcie, jakie budziła, było dla mnie niczem, w porównaniu z niespodzianką, która z niej dla mnie wynikała — w całym swoim awanturniczym życiu nie doznałem podobnego wstrząśnienia. Nawet teraz, po takim długim przeciągu czasu, dreszcz mnie przebiega na samą myśl o tem i czuję znów tę nagłą falę radości, zdumienia i niedowierzania, jaka mnie wówczas ogarnęła.

Niechaj publiczność, która okazywała zainteresowanie czynami i myślami bardzo wybitnego człowieka, niejednokrotnie przeżeniam opowiadaniemi, nie bierze za złe, że nie podzieliłem się z nią swymi wiadomościami; uważałbym to za swój pierwszy obowiązek, gdybym nie był związany wyraźnym zakazem z jego własnych ust, zakazem, który cołunął dopiero trzeciego ubiegłego miesiąca.

Łatwo zrzucić, że ścisła przyczyna, jaka mnie łączyła z Sherlockiem Holmes'em, wytworzyła we mnie głębokie zajęcie dla zbrodni wogóle i że, po jego zniknięciu, nie omieszkalem nigdy czytać pilnie różnych ogłoszonych w dziennikach tajemniczych wypadków; próbowałem nawet niejednokrotnie, dla własnego zadowolenia, stęsać jego metodę w rozwiązywaniu krwawych zagadek, lecz z niewielkim powodzeniem.

Zadana, wszakże nie przejęła mnie do tego stopnia, co ta tragedia Ronalda Adaira. Przeczytałem wyniki śledztwa, które wykazało rożnysne morderstwo, popełnione przez złoźcę, czy też złoźnicę niewiadomego nazwiska — jaśniej niż kiedykolwiek zrozumiałem strategię, jaką poniosło społeczeństwo, przez śmierć Sherlocka Holmes'a. Były w tej niezwyklej sprawie punkty, które jestem pewien, obudziłyby jego szczególne zajęcie, a wysiłki policji dopełniłaby, albo prawdopodobnie wyprzedziła, wytrawna obserwacja i czujny zmysł najpierwszego agenta kryminalnego w Europie. Przez cały dzień nie mogłem myśleć o niczem innem i nie zdołałem znaleźć wyjaśnienia, które wydałoby się wystarczające. Narażając się na to, że opowiadać będę historję już znaną, powtórzę fakty tak, jak stały się wiadome publiczności, po zakończeniu śledztwa.

Pan Robert Adair był drugim synem hrabiego z Maynooth, wówczas gubernatora jednej z kolonij australijskich. Matka Adaira powróciła z Australji dla poddania się operacji katarakty i, wraz z synem, Ronaldem i córką, Hildą, mieszkała pod Nr 27 przy Park Lane. Młodzieniec obrał się w najlepsze towarzystwo, nie miał, o ile było wiadomo, nieprzyjaciół ani też specjalnych namiętności. Był zaręczony z pan-

ną Edytą Woodley, of Carstairs, ale zaręczyny zostały zerwane, za wspólną zgodą, na kilka miesięcy przedtem i nie nie kazalo wnosić, że pozostawili po sobie ślady bardzo głębokiego uczucia.

Zresztą życie tego mężczyzny obracało się w kółku ciasnem, konwencjonalnem, gdyż miał przyzwyczajenia niewymyślne a naturę mało wrażliwą. A jednak na tego spokojnego młodego arystokratę, w nocy 30 marca 1894 r., między godziną dziesiątą a jedenastą minut 20, spadła śmierć, w postaci bardzo osobliwej i niespodziewanej.

Ronald Adair lubił bardzo karty; grywał też stale, lecz nigdy wysoko, tak, że strat nie ponosił. Był członkiem klubów karcianych: „Baldwin”, „Cavendish” oraz „Bagatelle”. Śledztwo wykazało, że po obiedzie, w dniu śmierci, grał robra wista w tym ostatnim. Grał tam też przed wieczorem. Zeznania tych, którzy z nim grali — p. Murray, sir Jan Hardy i pułkownik Moran — potwierdziły, że był to istotnie wist i że partnerzy mieli prawie jednaki szanse. Adair przegrał może pięć funtów, nie więcej. Majątek miał duży i taka strata nie mogła mu robić żadnej różnicy. Grywał codziennie to w tym, to w owym klubie, ale był graczem, ostrożnym i wstawał zawsze od stolika wygrany. W toku śledztwa okazało się, że wespół z pułkownikiem Moranem, wygrał około 420 fś. kilka tygodni przedtem od Godfreya Milnera i lorda Balmorala. Tyle z jego dni ostatnich według wyników śledztwa.

W dniu zbrodni powrócił z klubu punktualnie o piątej. Matka i siostra były z wizytą u kuzynów. Służąca wiedziała, że słyszała jak wchodził do pokoju frontowego na drugim piętrze, który mu służył za bawialnię. Rozpalila tam była ogień na kominku, a ponieważ

powstał dym, przeto otworzyła okno. Z pokoju nie dochodził żaden odgłos, do godziny 11-ej, minut dwadzieścia t. j. do godziny powrotu lady Maynooth i jej córki.

Chcąc powiadzić synowi dobranoc, zamierzała wejść do jego pokoju, lecz drzwi były zamknięte z wewnątrz i na żadne stukanie i wołanie nie otrzymała odpowiedzi.

Matka wezwała pomocy i wylamała drzwi. Nieszczęśliwy młodzieniec leżał w pobliżu stołu. Głowę miał strasznie okaleczoną kulą rewolwerową, wszelako żadnej broni w pokoju znaleźć nie było można. Na stole leżały dwa banknoty dziesięciofuntowe i siedemnaście funtów dziesięć szylingów w srebrze i złocie, ułożonych w male stopy, różnej wysokości. Były tam też jakieś kreślenia na kartce papieru, z nazwiskami kilku klubowców, skąd wnosić należało, że Adair przed śmiercią obliczał stratę czy wygraną w karty.

Dokładne zbadanie okoliczności przyczyniło się tylko do większego zawiąkania całej sprawy. Przedewszystkiem, nie można było odnaleźć powodu, dla którego młodzieniec zamknął drzwi od wewnątrz. Nasuwało się przypuszczenie, że uczynił to morderca, a potem uciekł przez okno. Było ono wszakże położone o jakie dwadzieścia stóp nad ziemią, a pod niem ciągnął się zagon krokoszów w pełnym rozkwicie.

Ani na kwiatach ani na ziemi nie było znaku zniszczenia, nie było też śladów na wąskim pasie trawy, który oddzielał dom od drogi. Zdawało się zatem, że Adair sam drzwi zamknął.

(d. c. n.)

Pożary i zgliszcza w Irlandji.

Irlandja i Polska — to dwie męczennice, które jednemi, ciernistemi kroczyły ku wyzwoleniu drogami, które maltretowane, chłostane, żłone i katowane nie przestały wzdychać do wolności i swobody i wśród ciężkiego zmagania się ze swemi ciemiężycielami rzucały śmiało i odważnie między tyranizowany lud hasła: Jeszcze nie zginęła i nie zginęła Polska — nie zginęła Irlandja, dla jednej i drugiej zaświtał blask majestatyczny dnia zmartwychwstania.

Tryumfalne drogi wyzwolenia naszych szły tylko ostatnimi laty w innych kierunkach i inne znaczyły szlaki, inny też fundament wspiera potężny gmach państwowości naszej i państwowości irlandzkiej. Bo mimo pozornej wolności, wolną Irlandja jeszcze nie była i to co naród irlandzki mogłoby zadowolnić rok temu jeszcze, dziś zadowolić go nie może. Rok temu skupieni w obozie sinfeinistów patrioci i męczennicy byłiby zadowolili się jakimś porozumieniem z Anglią, które uważali za jedyną drogę wyjścia. Dziś tem zadowolnić się nie mogą, chociaż zawarty w dniu 6 grudnia 1921 r. traktat przyznaje im niepodległość i daje samodzielne państwo pozostające do Anglii w stosunku dominium, równouprawnionego z Kanadą, mającego swój własny skarb i swoją własną armję.

Na czele tych, którzy twórcę ten od Anglii przyjęli, stali właśnie złożeni już do wiecznego snu Griffith i Collins, budzący się nadzieją, że z biegiem czasu, gdy państwo irlandzkie skonsoliduje i umocni swe podwaliny — będzie można pomyśleć o dalszych przetargach, dalszych żądaniach i zdobyczach jeżeli nie na drodze ugodowej, to na drodze oręża.

Ale nadzieje te zawiodły z samego początku i wówczas w wielkiej części zrewolucjonizowanego narodu, ogarniętego jakimś atawistycznym popędem do ustawicznego stawiania czoła — zbudził się święty bunt, a na czele zbuntowanych tłumów stanął prezydent de Valera, który oświadczył publicznie, że jest przeciwny traktatowi londyńskiemu i porozumieniu z Anglią, zawartemu w takiej dwuznacznej i niezdeterminowanej formie.

Na te tych dwóch odmiennych pojęć i odmiennych uczuć — żeby nie sięgać do zbyt szczegółowych dzieł i przyczyn — powstała między dwoma obozami, między obozem de Valery i obozem Collinsa zacięta walka, która zamieniła się w walkę domową.

Wieluż to w walce tej potępionej i wyklętej przez jednych, sławionej, czczonej apoteozowanej przez drugich wyrosło bohaterów, nawet bohaterów — morderców! Zwyczajni mordercy ani tych, co zgładzili Wilsona, ani tych co zamordowali Collinsa nazwać nie podobna. Wystarczy uprzytomnić sobie chwilę zgonu obu zabójców marszałka Wilsona, aby zrozumieć, że prawdziwi zbrodniarze i przestępcy tak umierać nie potrafili!

Na długo już przed godziną stracenia w okolicy więzienia i przed jego bramą zgromadziła się znaczna liczba irlandczyków, a wśród nich wiele kobiet, odprawiających modły pod kierownictwem jednego z księży. Ziomkowie skazańców śpiewali ponadto pieśni religijne i narodowe. Podobne sceny rozgrywały się w tym samym czasie przed więzieniem, w którym na dzień przedtem znajdowali się skazańcy. Władze angielskie w ostatniej chwili zarządziły przewiezienie ich do więzienia w Wandsworth, aby uniknąć spodziewanych demonstracji, albo uniemożliwić knute przez sinfeinistów plany uwolnienia więźniów. Krewni jednak skazańców dowiedzieli się o tej zmianie, to też w tłumach znajdowali się także bracia i siostry zabójców.

Rozegrała się więc przed więzieniem niezwykła scena. — Ksiądz stał w ognie przed bramą więzienia, dookoła niego kłębał tłum irlandczyków, zanosząc modły na intencję skazańców. Na kilka minut przed godziną ósmą ksiądz głośno zawołał:

— Oni umierają za Irlandję i dlatego od tej chwili należą do Irlandji.

O godzinie ósmej zabrzmiał poraz pierwszy dzwonek wiezienny. Był to znak, że są prowadzeni na szubienicę. Mężczyźni odkryli wówczas głowy, a kobiety wybuchnęły łkaniem. Wtedy odezwał się dzwonek poraz drugi. Był to znak, że skazańcy zostali już straceni. W tym momencie ksiądz zapalił poświęconą świecę, wziął ją w lewą rękę, a prawą ręką przewodził w kierunku szubienic.

niecy błogosławieństwo. Tłumyżnów powstały na nogi, zannęci marsz żałobny sinfeinistów, rozpoczynający się słowami: „Otuł go w stary, zielony sztandar”. Następnie irlandczycy w milczeniu, jak po pogrzebie kogoś najukochańszego, oddali się z pod bramy więzienia...

Zgon przedwczesny zaledwie 33 lata liczącego zdolnego wodza Collinsa, popieranego przez Anglię — jest ciężkim ciosem nie tylko dla tej części narodu irlandzkiego, która wzdycha do pokoju, ale również i dla Anglii. Skutki fatalne dają się we znaki nie tylko Irlandji, w której niema bodaj jednej rodziny, która by nie opłakiwała męża czy brata, poległego w walkach domowych, ale i Anglii samej, zaniepokojonej wzrastającą nędzą, drożyzną i spustoszeniami.

Ofiar, stanych po drodze, wiodącej do zupełnego wyzwolenia się Irlandji nie widać końca, i jeden tylko świadek pamiętnej chwili podpisania z Anglią traktatu pozostaje przy życiu. — Wśród rozpasanych krwiożerczych namiętności, zacietrzewienia partyjnego, on jeden — przywódca sinfeinistów Barton — pójdzie na dalszy bój przeciw drugiemu wodzowi i wielkiemu patriocie, synowi targanej bólem i odradzającej się w płomieniach rewolucyjnych Irlandji — przeciw pośredniemu sprawcy zabójstwa Collinsa — prezydentowi de Valere...

Co Wilhelm pisze o Bismarcku?

Prasa zagraniczna rozpoczęła onegdaj druk sensacyjnych pamiętników ex cesarza Wilhelma, które wywołują ogromną zainteresowanie w świecie politycznym, albowiem stanowią one polemikę z 3 tomem pamiętników Bismarcka przed rokiem za granicą ogłoszonym. Rozdział I zatytułowany jest nazwiskiem „Bismarck” i opowiada o osobistym stosunku Wilhelma do żelaznego kanclerza.

Oczywiście Wilhelm pragnie się w tych pamiętnikach oczyścić przed zarzutami, że lekkomyślnie przepędził Bismarcka i nie uznawał jego zasług dla państwa niemieckiego położonych. Wilhelm nazywa to „głupią legendą”, albowiem był on wielkim czcicielem żelaznego kanclerza.

Bismarck był bożyszczem w mojej świątyni, do którego się modliłem — pisze Wilhelm. — Ale i monarchowie są tylko ludźmi, wystawionymi na działanie osób innych. Zostawiając ludzkiego będzie to zrozumiałem, że ks. Bismarck sam zburzył to bożyszcze przez swoją kampanję wściekłości atakami przeciwko mojej osobie. — „Ale przez to nie ucierpiała część Wilhelma dla wielkiego męża stanu...”

W dalszym ciągu opowiada Wilhelm o początkach swoich osobistych stosunków z Bismarckiem, kiedy autor był jeszcze młodym następcą tronu. Wilhelm uważał już wtedy kongres berliński i t. zw. walkę kulturalną za błąd polityki Bismarcka.

Nie był też Wilhelm zadowolony z ustroju konstytucyjnego w Niemczech, albowiem „wielkie tutej kirasjerskie” nie wszystkim się podobały... Przyszło potem ochrone ustawodawstwa robotniczego. Przyszło do konfliktu z Bismarckiem, albowiem Wilhelm rzekomo nie chciał prowadzić wojny z socjalistami... Nadto myślał Bismarck o utrwaleniu politycznej tradycji swojego domu i czuł się nieszczęśliwym, że starszy jego syn nie miał zmysłu politycznego i władzę swoją chciał przenieść na młodszego syna Herberta Bismarcka.

„Moja tragedia w sprawie Bismarcka — pisze Wilhelm — było to, że byłem następcą mojego dziadka, że więc przeskoczyłem jedną generację... To było ciężko. Tu Wilhelm żali się, że miał do czynienia tylko ze starymi zasłużonymi ludźmi, którzy żyli raczej przeszłością, aniżeli teraźniejszością, którzy nie dorosli do przyszłości. Zdaniem Wilhelma do takich ludzi należał też Bismarck, który między innemi nie miał zrozumienia dla sprawy budowy floty niemieckiej i dla polityki kolonialnej...”

Wilhelm często powołuje się na słynny trzeci tom pamiętników Bismarcka i polemizuje z nim. „Nie jestem wcale zły o ten trzeci tom — pisze Wilhelm — zresztą przez niedyskreję już powszechnie znany, tylko — jak Wilus

pisze — Bismarck obróciłby się w grobie, gdyby wiedział, do jakich celów użyto tego tomu, kiedy go ogłoszono i jakie to pociągnęło skutki!”

Stocznia i warsztaty kolejowe.

Nasz korespondent gdański pisze: Pomiędzy obiektami, jakie pozostały jeszcze pomiędzy Polską a Gdańskiem, ostatnie prawie były stocznia państwowa i warsztaty kolejowe.

Wystarczy w kilku słowach przypomnieć, że niema w Polsce żadnej stoczni okrętowej, tem więcej znaczący za tem stocznia gdańska. Coprawda, o ile stocznia Schichaua należy do największych i najlepiej utrzymanych, to Stocznia państwowa uciepiała niemało w czasie wojny i powojennym. Już 3 lata temu rząd pruski chciał ją zamknąć, uważając za beznadziejnie dalszą prowadzenie. Wtedy przyjęło ją Wolne Miasto. Dalej nieustannie chodziły pogłoski, zwłaszcza w początkach zarządu Wolnego Miasta, że co można, wywozi się z niej i sprzedaje.

Warsztaty kolejowe gdańskie za to były i są czynne. Niema warsztatów w Polsce, któreby je przewyższały co do jakości urządzenia czy co do rozmiarów.

Decyzję już podaliśmy pokrótce. Nie uważamy ją za fortunną ani za stanowiska Polski, ani za stanowiska Gdańska.

Decyzja niniejsza tylko część wła-

ności bo dwie piąte pozostawia czynnikom bezpośrednim interesowanym t. j. Gdańskowi i Polsce a trzy piąte oddaje w ręce kapitalistów bądźco bądź zagranicznych. Jeśli dziś wydaje się Polsce że pójdą z nią Francuzi a Gdańskowi, że pójdą z nim Anglicy i w skutku nastąpi równowaga, to jutro może się zdarzyć, że Anglicy i Francuzi pójdą razem, a wtedy Polska z Gdańskiem pozostanie w mniejszości.

Ale dalej nie sądzimy, aby wspólny zarząd portu wogóle był pomysłem szczęśliwym. Wspólny zarząd portu przez Radę Portową powinien być dostatecznie, chyba przekonać czynników interesowane, jak nieskładnie i źle administracja wspólnogdańska-polska i jakie co chwila powstają tarce. Gdyby zamiast oplakanego pomysłu Rady Portowej port było się podzieliło na dwie strefy, jedną polską, a drugą gdańską, każda strona byłaby paną w własnym domu.

Taksamo stocznia i warsztaty. Gdyby jedno przydzielił Gdańskowi, drugie Polsce, uniknęłoby się dużo tarć i sporów, które niewątpliwie nastąpią.

Nie mamy powodu podawać w wątpliwość sprężystości obecnej administracji obu przedsiębiorstw. Wszakże oba są i będą niemieckie, tak samo jak cała administracja portu jest niemiecka.

Gdyby Polska mogła się w jednym z nich rozporządzać zupełnie samodzielnie, miałyby przynajmniej co do tego swobodną rękę.

Przy obecnej decyzji rzecz wychodzi na to, że Polska na prawdę ma tylko fikcyjny udział, a korzyści mieć nie będzie. Gdańsk.

Okradzenie Ławry peczerskiej.

Wiklinny gość salonów kijowskich. — Ławra okradziona! — Lotrzyki na wolności. — Ślady. — Karjera Strawińskiego. — Jak okradł Ławrę.

Nie o dzisiejszem okradzeniu będzie mowa, dokonaniem „legalnie” przez bolszewików, ale o owem złupieniu z roku 1890, którego wspomnienie zachowały pozostałe karty pamiętników i aktów policyjnych, a które było najwięcej zdziwieniem kilku lat. Romantyczna tę historję warto i dziś przypomnieć.

Działo się to podczas sławnych kontraktów kijowskich. Do naddnieprów stolicy zajechał między innemi niejaki Strawiński, podając się za właściciela z Prus zachodnich. Zająwszy wspaniały apartament w hotelu angielskim, uchodzącym wówczas za najporządniejszy na wiaty stousunki ze szlachtą równie polską jak i rosyjską. Kosmopolityczne obejście i niezwykle wykształcenie ujęły dlań sferę towarzyskie, tak, że stał się niebawem pożądanym gościem najwykwintniejszych salonów. Nawet metropolita prawosławny zapraszał go do siebie i pokazywał skarby cerkiewne, których Str. okazał się niepospolitym znawcą. Str. przyjechał jak opowiadał celem nabycia majątku na Ukrainie, lecz po kontraktach nie nie nabywszy został w Kijowie ku wielkiej radości towarzysztwa i mam z córeczkami na wydaniu.

Tak minęło pół roku. Nagle gruchnęła wiadomość o okradzeniu skarbcza peczerskiej ławry. Zabrano nietylko pieniądze, ale i najkosztowniejsze naczynia kościelne i zdobne klejnotami obrazy. Rządowe władze struchlały, a gubernator oświadczył policmajstrów, że stracił posadę, jeśli sprawy nie wykryje. Przerażony policmajster wypuścił z kryminału kilku najbardziej szczerwanych lotrzyków na wytropienie sprytnego złodzieja. Po kilkutygodniowych poszukiwaniach wrócili z niczem, oświadczając, że kradzieży musiał dokonać ktoś obcy nie należący do tamtejszego „towarzystwa”. Jedynym wynikiem poszukiwań było wykrycie u pewnego przekupnia kawalka złotogłowu z cerkiewnej kradzieży pochodzącego, który nabył go u pewnej nieznanym staruszki. Staruszkę podobną widywano jak przychodziła do Strawińskiego. W śledztwie Strawiński zeznał, że to jest możliwe, ponieważ on wspierał licznych biedaków, co potwierdziła służba hotelowa.

Po kilku tygodniach Strawiński wyjechał, lecz śledzony przez agentów nieufnego policmajstra zagranicę — do Galicji. We Lwowie, gdzie się nasz bohater zatrzymał, zauważono dwie podejrzane rzeczy: ukazanie się w mieszkaniu owej tajemniczej staruszki i okradzenie jednego z lwowskich kościołów. Z chwilą gdy Strawiński powtórnie przekroczył

granicę rosyjską śledzący go agent aresztował go. Przy rewizji znalazł przy nim parę klejnotów pochodzących z kradzieży. Z zimną krwią i nie bez pewnej godności rzekł on do tryumfującego przedstawiciela rządu:

— Postawiłem wszystko na jedną kartę. Przerzuciłem.

Z szczerością wyznał, że on był sprawcą kradzieży i opowiedział jak jej dokonał. Miał on swoją wspólniczkę, starą piastunkę, którą wysłał zawsze do miejsca, gdzie zamierzał dokonać operacji a później gdy się ona zająłomila z warunkami, sam przybywał. Przekonałszy się, że do skarbcza Ławry najłatwiej się dostać od wnętrza cerkwi, od której był oddzielony tylko żelazny kratą, przebrał się za brodatego kaczapa i razem z piastunką szedł na wieczorne nabożeństwo. Ukryci w kącie, czekali aż wszyscy ludzie się rozjdą i bramy zaryglują, poczem zabierali się do podpiłowania kraty. Przed świtem zawieszali pracę zasmarowawszy ciemną masą nadpiłowane miejsca i gdy cerkiew otwierano, kryli się znów w swych niszach. Przespałszy się w dzień, wieczorem wracali na swe stanowisko. Po przepiłowaniu krat wyjęli część przedmiotów i ukryli pod ołtarzem, pewną ilość zabrali z sobą. Dzięki tej metodzie zdołali obrabować cały skarbiec i wszystko to skryli w pewnej grocie nad Dnieprem, co policja na wskazaniem miej-scu znalazła.

Strawiński był specjalistą od kościółów. Okradł ich wiele zawsze tą samą metodą. Ostrożny niezmiernie nie puszczał brylantów i kamieni w kurz, dopiero w parę lat po kradzieży i to zawsze w innej sprawie.

Kiedy przestępcę zawieziono do Kijowa zapanowało takie zdumienie, iż wielu podejrzewało złośliwość lub pomyłkę. Sam wojenny gubernator nie wierzył raportom i po odczytaniu ich kazał stawić więźnia przed sobą. Strawiński z cynizmem oświadczył, że on jest dobrodziejem ludzkości, bo porusza w obieg martwe kapitały...

Nazajutrz znalazł go nieżywym z oznakami utrudnia. Nosił trucinę z sobą zawsze na wszelki wypadek...

Robotnicy popierają pismo „Praca”

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE.

Dziś!

Potężne arcydzieło filmowe cieszące się nadzwyczajnym powodzeniem w Paryżu, Londynie i Berlinie, utrzymujące się na ekranach po 3 miesiące

W roli głównej znakomity **H. VALENTIN**. Reżyserja znanego duńczyka **Urbana Gada**.

Opinia prasy Warszawskiej: „Niewidzieć tego filmu, jest to stracić okazję zobaczenia czegoś wyjątkowo pięknego“.

2-gi obraz na otwarciu sezonu!

„HANUSIA”

Nastrojowy dramat w 6 aktach podług dzieła słynnego pisarza **Gerharda Hauptmana**.

Orkiestra pod dyrekcją p. M. LEWAKA

Największe w Łodzi

Kino „POPULARNE”

Konstantynowska 16.

Wielka sensacja!

Harry Peel

pod tytułem:

Ostatnia walka

Główne sceny: 1) Tragiczna śmierć Margity. 2) Skazanie Unusa na karę śmierci. 3) Tajemniczy topielec. 4) Ucieczka i zwycięstwo Unusa.

Obraz powyższy pod względem gry i karkołomnych scen przewyższa wszystkie obrazy dotychczas widziane, w których przyjmuje udział Harry Peel.

Anons: Od dnia 7-go października **The Broken Coin** Nadzwyczajny obraz amerykański w Serjach z udziałem **Eddie Polo**.

Wielka sensacja!

Nastrojowy dramat w 5-ku aktach

Kino Spółdzielni Pracowników Państwowych (Dolina Szwajcarska)

ul. Sienkiewicza № 40.

Dziś i dni następnych.

Pierwszy raz w Łodzi!

CZARNA PANTERA

Tragedja życiowa w 6 wielkich aktach; ilustruje dzieje lekkomyślnej kobiety, z udziałem naj-silniejszych artystów teatru **Stanisławskiego** w Moskwie.

w roli głównej **Orłowa, Panow i Bakszejew**.

Brades, utalentowany rzeźbiarz, persuczał raz zaczęte dzieło, by starać się o chleb powszedni dla rodziny. I spokojnie płynęło życie artysty w gronie rodziny, poki nie sarkotła tego spokoju młoda malarka, stojanowiczówna, odtąd wędrująca na temat sztuki, zamierzająca rzeźbiarską zapamiętać o domu. I odtąd zaczyna się dlań trud i troski, odtąd zaczyna się tragedia matki, która wiodła dotychczas dramat nieszczęśliwy.

Początek przedstawień w soboty, niedziele i święta o godz. 3, w dni pół-wiecznie o 5 p.p., ostatni seans o 9.15 w.

OWAGA: Dla Członków Spółd. Pracowników Państwowych zniżka 50 proc. Dla urzędników Państwowych 25 proc. za wyjątkiem sobót, niedziel i świąt

SWIERZBE szewc w Łodzi i dni tygodnia

„Małżeństwo Reddy”

Latwo się wodzi, nie płaci blizny i cięta, ma przyjemny zapach

„EKWOL - HEBDA”

TOW. E. HEBDA I S-ko - WARSZAWA

Skład na Łódź - Hurt. Aptekarzy Potulicki Sp. Akc. ul. Główna 30.

DRUKARNIA AKCYDENSOVA „PRACA”

Przyjmuje obywateli na roboty drukarskie np.:
Rachunki, Bilansy, —
Cyrkulara, Kwitowania
Afisze, Programy i t.p.

Dla Stowarzyszeń i organizacji robotniczych znaczne udogodnienia.

ŁÓDŹ, UL. PRZEJAZD Nr. 8.

Fabryka trykotażów, pończoch i rękawiczek

Sprzedaż Detaliczna i Hurtowa

F. Petzold, Łódź

ul. Główna 8.

2492-5

Lecznica chorób zębów

Lekarza-dentysty H. PRUSS

145. Piotrkowska 145.

Dla klasy robotniczej.

Za plombowanie oraz wprawianie zębów — opłata podług taksy.

Dr. med. BRAUN

Specjalista

Chorób wenerycznych, skórnych, moczopłciowych.

Przyjm. 10-1, 3-8, piątek 4-6

Potulickiego 23.

Dr. J. SZREIBER

Choroby chirurgiczne.

SIENKIEWICZA 9.

Przyjmuje od 5-7 pp.

Pierwszorzędnym KRAWIEC DAMSKI

wykonuje obywateli podług ostatnich modeli. Mając taki lokal, szycie po bardzo niskiej cenie. Paltta od 12000 mk, kostiumy od 15000 mk. Cegielnia na 47, front, Fajenblat. 81-50

Meble sprzedaje:

sympatyczne, stołowe, urządzenia kuchenne, szafy, łóżka, krzesła, wiedeńskie oraz wszystko co wchodzi w zakres meblarski-stolarski.

Ceny konkurencyjne!

W. PRZEJAZDZIECKI

Piotrkowska 108.

Ogłoszenia drobne.

Dnia 29 b. m. o godz. 7-aj wieczór skradziono na Piotrkowskiej 175, rower półwysokowy za 1770. Gdyby kto wiedział gdzie się takowy znajduje proszony jest o zawiadomienie Alfreda Adlera, Przejazd 51 za nagrodą 50000 mk.

Do sprzedania 6 all parczolami Łódź-Karolew, ul. Grodziska 16. 2559-3

Przedsiębiorca Stefan zagubił tymczasowy dowód osobisty, wydany w Rągowie. 3566-2

KUPUJĘ:

plac 100 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, zęby sztuczne, garderobę, kapy, pluszowe oraz szale czarne. Proszę się przesłać. Zachodnia 35, poproszę olicyna, 1 p. m. 18. L. Młoda. 28

Robotnika

pracowitego i sumiennego dobremi świadectwami, poszukuje Krajowa fabryka pokostu i przędzy w Chemicznych „Sfinksa”, Łódź, Kilińskiego 16. Pierwszeństwo mają z brzozy chemicznej.

Maciejowski Władysław zagubił paszport rosyjski, wydany w Łodzi kartę powołania P.K.K. Ostojski Wacław zagubił dowód osobisty, wydany w Łodzi.

Potrzebne są paszporty, karte powołania, dowody osobiste, wydane w Łodzi.

Sprzedam drewno dobre, prosiernujące, Władysław Przejazd 87, T. Bismarck. 2567

Sprzedam bieliznę trykotową. Dla handlowców, Pusta 11. 2558

Waberska Wiktorja zagubiła paszport niemiecki, wydany w gm. Buczak, pow. Łaskiego. **Wilt August** zagubił kartę powołania, wydaną przez K. U. Łódź miasto. 2568-2

Robotnicy popierajcie swoje pismo „Praca”